04.08.2014 28/07.71.710/2013

Helsingin kaupunki
Kaupunginhallitus
Kirjaamo
PL 10
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Viite
Lausuntopyyntö 28.7.2014

HELSINGIN SEUDUN LIIKENNE -KUNTAYHTYMÄN LAUSUNTO KRUUNUNHAAN ASUKASYHDISTYKSEN RAITIOLINJASTOSUUNNITELMAA KOSKEVASTA KANNANOTOSTA

HEL 2014-004594 T 08 00 02

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän hallitus päätti 25.3.2014 pyytää HSL:n jäsenkunnilta lausunnot raitioliikenteen linjastosuunnitelmaluonnoksesta vuosille 2014–2024. Raitioliikenteen linjastosuunnitelman 2014–2024 keskeisimpänä tarkoituksena on ollut laatia raitiolinjastoa koskeva linjastosuunnitelma, jossa on huomioitu raitioliikenteen laajenemishankkeiden vaikutukset nykylinjastoon. Linjastosuunnitelman tarkoitus on ohjata infrastruktuuri- ja kalustoinvestointien ajoittamista sekä joukkoliikenteen taloussuunnittelua.

Suunnitelmaluonnoksen laadinnassa on noudatettu HSL:ssä vakiintuneita suunnitteluperiaatteita, ja näitä periaatteita on työn aikana tarkennettu raitioliikenteen suunnitteluun paremmin soveltuviksi. Työn tavoitteet perustuvat HSL:n strategisiin tavoitteisiin. Suunnitelmaluonnoksen keskeisimmät tulokset ja menetelmät on esitetty raporttiluonnoksessa 17.3.2014.

Asiakaslähtöisyydestä

Linjastosuunnitelman luonnos on laadittu työn alkupuolella laadittujen linjastovaihtoehtojen ja niistä tehdyn vaikutusten arvioinnin ja saadun palautteen perusteella.

Asukasvuorovaikutus on tehty HSL:n linjastosuunnitelmien asukasvuorovaikutusmallin mukaisesti. Asukkaiden on ollut mahdollista seurata suunnitelman laadintaa ja osallistua suunnitteluun verkkoblogissa. Lisäksi halukkaat ovat voineet liittyä suunnitelman sähköpostijakelulistalle, jolla on tiedotettu suunnitelman etenemisestä. Jakelulistalle lähetetyt sähköpostit on lähetetty myös suunnittelualueen kaupunginosayhdistyksille.

Marras-joulukuussa 2013 järjestettiin kolme asukastilaisuutta. Asukastilaisuuksissa oli yhteensä n. 235 osallistujaa. Asukastilaisuuksissa esillä olleista linjastovaihtoehdoista saatiin yhteensä 356 palautetta, joista 95 % annettiin HSL:n verkkosivuilla olleella palautelomakkeella. Linjastosuunnitelman luonnoksesta pyydettiin asukkaiden kommentteja helmikuussa 2014. Linjastosuunnitelman luonnoksesta saatiin asukkailta ja asukasyhdistyksiltä 421 sähköpostipalautetta. Yhteenveto kaikesta saadusta palautteesta on raporttiluonnoksen luvuissa 4.5 ja 5.5.

Linjastosuunnitelman vaikutuksista

Linjastosuunnitelman vaikutuksia arvioitiin Helmet-liikennemallilla. Liikennemallilla voidaan saada yleiskuva joukkoliikennejärjestelmään tehtyjen muutosten vaikutuksista ja vaikutusten voimakkuuksista.

Liikennemallitarkastelun perusteella linjastosuunnitelman mukaisella linjastolla ei ole vaikutuksia matkustajien matka-aikaan verrattuna perusvaihtoehdon 0+ linjastoon. Tarjonnan lisäykset ja vuorovälien tihentyminen runko-osuuksilla kohdentuvat päivä- ja viikonloppuliikenteeseen, minkä vuoksi kaikki vaikutukset eivät näy mallitarkastelussa koska liikennemallitarkastelu on tehty arkipäivien huipputuntien ja päivätuntien tilanteesta.

Linjastosuunnitelman luonnoksessa ei ole erikseen voitu arvioida matka-aikahyötyä yksittäisten linjojen osalta, koska matkustajat käyttävät useita eri linjoja sekä kävelyä. Muutoksissa osa matkustajista siirtyy linjoilta toisille.

Linjastosuunnitelman liikennöintikustannukset ovat 53,1 miljoonaa euroa vuodessa, mikä on noin 0,82 miljoonaa euroa/vuosi vähemmän kuin vertailuvaihtoehdossa 0+.

Rengaslinjoista

Linjastosuunnitelman luonnoksessa rengaslinjoista on luovuttu kustannustehokkuuteen perustuen. Rengaslinjoilla 2/3 ja 7A/7B on nykyisellään yhteistä reittiosuutta Mannerheimintiellä ja Nordenskiöldinkadulla. Tällä reittiosuudella molempien rengaslinjojen matkustajamäärä on myös pieni.

Linjastosuunnitelmaluonnoksen mukaisilla muutoksilla keskeisimmät osat nykyisten rengaslinjojen muodostamista reittiväleistä on voitu säilyttää, ja pienimmän kuormituksen reittivälien liikennesuorite on voitu hyödyntää paremmin uusilla poikittaisilla reittiväleillä.

04.08.2014 28/07.71.710/2013

Kruununhaan palvelutasosta

Linjastosuunnitelmaluonnoksessa esitetty luonnos täyttää joukkoliikenteen palvelutasomäärittelyn ohjearvot Kruununhaan alueella. Linjastosuunnitelmaluonnos ei muuta joukkoliikenteen alueellista kattavuutta Kruununhaan alueella. Suunnitelmassa esitetty vuorotiheys täyttää palvelutasomäärittelyn ohjearvot.

Palvelutasomäärittelyn mukaiset vaihdottomat yhteydet Kruununhaasta toteutuvat linjastosuunnitelman luonnoksessa raitiolinjalla 7 ja bussilinjalla 16. Lisäksi aluetta palvelevat raitiolinjat Kaisaniemenkadulla Varsapuistikon pysäkillä sekä Aleksanterinkadulla Ritarihuoneen pysäkillä.

Joukkoliikenteen kilpailukyvystä

Tavoitteena on ollut laatia tehokas ja selkeä linjasto, joka vastaa mahdollisimman monen asiakkaan liikkumistarpeisiin ja kasvattaa siten joukkoliikenteen matkustajamääriä ja lipputuloja. Lisäksi tavoitteena on ollut, että työssä laadittava linjastosuunnitelma on rakenteeltaan selkeä ja helposti viestittävissä asiakkaille. Linjasto kytkeytyy muihin liikennemuotoihin mahdollisimman saumattomasti, ja linjasto voidaan vaiheittain kytkeä raitioliikenteen laajennuksiin. Linjasto yhdistää kantakaupungin eri osat matkustajien tarpeet huomioiden.

HSL ei pysty takaamaan vaihdottomia yhteyksiä kaikille eri reittiväleille. Tätä eivät edellytä myöskään HSL:n suunnitteluohjeet. Joukkoliikenteen kustannustehokkuuden näkökulmasta suunnittelussa pyritään löytämään suuren kysynnän liikennekäytävät, joihin vaihdottomat, suorat ja nopeat linjat keskitetään. Vahvojen linjojen kesken vaihtaminen onnistuu vaihtopaikoissa, joihin myös pienemmän kysynnän linjat syöttävät matkustajia. Kustannustehokkuus on käytännön edellytys myös kilpailukykyisen joukkoliikenteen järjestämiselle, sillä käytettävissä olevien resurssien tasainen jako koko HSL-alueelle ei mahdollistaisi kilpailukykyisen joukkoliikenteen tarjoamista.

Kruununhaan näkökulmasta linjastosuunnitelmaluonnoksen linja 7 sekä bussilinja 16 ovat syöttölinjoja joukkoliikennelinjaston keskeisiin pisteisiin. Linja 7 yhdistää Kruununhaan Kampin, Rautatieaseman, Hakaniemen ja Sörnäisten vaihtopaikkoihin, joissa vaihtaminen muille linjoille on mahdollista. Linjastosuunnitelman luonnoksessa on myös huomioitu vaihtamisen helppous siten, että Kruununhaasta alkavien tai sinne päättyvin matkojen osalta vaihtaminen linjalta 7 tapahtuu usein samalta pysäkiltä ilman kadun ylittämistä. Varsin keskeinen linjojen 7A ja 7B reittimuutoksen myötä poistuva yhteys Töölön suuntaan korvautuu vaihdollisena yhteytenä linjalle 4, jolle voi vaihtaa Aleksanterinkadulla linjojen 4 ja 7 yhteisellä pysäkillä.

Lisätietoja antaa joukkoliikennesuunnittelija Lauri Räty puh. (09) 4766 4366.

04.08.2014 28/07.71.710/2013

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Pirkko Lento
toimitusjohtajan sijainen

Arttu Kuukankorpi
joukkoliikennesuunnitteluosaston
johtajan sijainen

TIEDOKSI

HSL:n kirjaamo
Lauri Kangas Helsinki
Suvi Rihtniemi HSL
Tero Anttila HSL
Petteri Kantokari HSL
Lauri Räty HSL